נספח ד'

עדכון נספחים לפרק מדידה

נספח 5.2.1.6[1]

(מתייחס לסעיף 1.2.2 (ה) בסימן ג' בפרק 1 בחלק 2 של שער 5)

שלבים להערכה וחלוקת עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי בקרן פנסיה חדשה

הכנת המאזן האקטוארי של קרן פנסיה חדשה תבוצע בהתאם לשלבים הבאים:

א. הכנת מאזן אקטוארי רעיוני

הקרן תכין מאזן אקטוארי רעיוני לפי הכללים המפורטים להלן, וזאת כדי לחשב את העודף האקטוארי או הגירעון האקטוארי, לפי נסיבות העניין, שהתגלה בתקופת הדיווח הכספי והנובע מגורמים דמוגרפיים:

1) התחייבויות הקרן כלפי עמיתים שאינם מקבלי קצבה[2] יחושבו לפי סך היתרות הצבורות שלהם במועד המאזן.

2) התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים, מקבלי קצבה קיימים או זכאים קיימים לקצבה, לפי העניין, יחושבו לפי אותה הנחת תשואה על השקעות חופשיות, לכל אחת מהתקופות שלאחר תקופת הדיווח הכספי, לפיה נערך המאזן האקטוארי הקודם של הקרן (**להלן: "המאזן הקודם"**). יובהר כי החישוב האמור יכלול את ההתאמות הצפויות בקצבאות הפנסיונרים לפי המאזן הקודם ואת הריבית בגין רכיב השקעה מובטח נכון ליום המאזן.

3) נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי עמיתים יוצגו לפי ערכם לצורך עריכת הדוח על המצב הכספי החשבונאי של הקרן.

4) נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים יחושבו רעיונית בהתאם לנוסחה 1 לנספח 5.2.1.7.

5) נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי מקבלי קצבה קיימים או זכאים קיימים לקצבה, לפי העניין, יחושבו רעיונית לפי ריבית ההיוון, לתקופת הדיווח הכספי, לפיה נערך המאזן הקודם. החישוב האמור ייעשה בהתאם לנוסחה 2 לנספח 5.2.1.7.

6) העתודה לפנסיונרים תחושב לפי נוסחה 3 לנספח 5.2.1.7.

7) העתודה למקבלי קצבה קיימים והעתודה לזכאים קיימים לקצבה תחושבנה לפי נוסחה 4 בנספח 5.2.1.7.

ב. עדכון היתרות הצבורות והקצבאות לפי המאזן האקטוארי הרעיוני

לאחר הכנת המאזן האקטוארי הרעיוני תעדכן הקרן את התחייבויותיה ואת הקצאת נכסיה באופן הבא:

1) היתרות הצבורות של העמיתים שאינם מקבלי קצבה והקצבאות המשולמות למקבלי הקצבה יעודכנו בהתאם לשיעור עודף אקטוארי או שיעור גירעון אקטוארי שהתגלה במאזן האקטוארי הרעיוני.

---

[1] מקור: חוזר פנסיה 3-3-2007 נספח 2

[2] התאמה למונחים שבדוח הכספי ובמאזן האקטוארי

לעניין שלב זה, "שיעור עודף אקטוארי" או "שיעור גירעון אקטוארי" - השיעור המתקבל מחלוקת הפרש חיובי או שלילי, לפי העניין, בין כלל נכסי הקרן לבין כלל התחייבויות הקרן לרבות העתודה לפנסיונרים, העתודה למקבלי קצבה קיימים והעתודה לזכאים קיימים לקצבה, בכלל התחייבויות הקרן להוציא העתודה לפנסיונרים, העתודה למקבלי קצבה קיימים והעתודה לזכאים קיימים לקצבה, כפי שחושבו לצורך הכנת המאזן האקטוארי הרעיוני.

2) עדכון הקצבאות למקבלי הקצבה יבוצע בשל החודש העוקב למועד הדיווח הכספי (רבעוני או שנתי, לפי העניין).

3) התחייבויות הקרן כלפי עמיתים שאינם מקבלי קצבה, פנסיונרים, מקבלי קצבה קיימים וזכאים קיימים לקצבה, יותאמו בהתאם לאמור בפסקה (1) לעיל.

4) נכסי הקרן כפי שהוצגו במאזן הרעיוני המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי כל אחת מהקבוצות המפורטות להלן, יותאמו להתחייבויות הקרן המותאמות כלפי כל אחת מהקבוצות האמורות:

א. עמיתים שאינם מקבלי קצבה;

ב. פנסיונרים;

ג. מקבלי קצבה קיימים;

ד. זכאים קיימים לקצבה.

למען הסר ספק, מובהר בזאת כי סכומי ההתאמות הנקבעים בהתאם לסעיף קטן זה במונחים כספיים לא ישתנו כתוצאה מהחישובים הנדרשים בשלבים ג' עד ה' להלן.

ג. הכנת מאזן אקטוארי מעודכן

לאחר חישוב העדכונים וההתאמות האמורים בשלב ב', יחושב מאזן אקטוארי מעודכן לפי הכללים המפורטים להלן, וזאת כדי לחשב את העודף האקטוארי או הגירעון האקטוארי, לפי העניין, שהתגלה בתקופת הדיווח הכספי והנובע מתשואות ושיעורי ריבית להיוון:

1) התחייבויות הקרן כלפי עמיתים שאינם מקבלי קצבה יוצגו במאזן לפי סך היתרות הצבורות המעודכנות שחושבו בשלב ב' לעיל.

2) התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים למעט העתודה לפנסיונרים יחושבו במאזן לפי הסכום המעודכן שחושב בשלב ב' לעיל. בשלב זה יעודכן גם זרם תשלומי הפנסיות המעודכנות כאמור בסעיף קטן 1.2.2 ג~~6~~(5א) בסימן ג' בפרק ~~1 בחלק 2 של שער 5~~זה ("מדידת התחייבויות") (להלן: "**סימן ג'**") שיחושב על בסיס שני אלה:

א. הקצבאות המעודכנות שחושבו בשלב ב' לעיל;

ב. שיעורי ריבית להיוון עדכניים ליום המאזן (להבדיל משיעורי הריבית להיוון שהונחו בבסיס המאזן הקודם) ובהתאם לאמור בסעיף קטן 1.2.2 ג~~(~~2) בסימן ג' ~~בפרק 1 בחלק 2 של שער 5~~.

3) התחייבויות הקרן כלפי מקבלי קצבה קיימים או זכאים קיימים לקצבה, לפי נסיבות העניין, למעט העתודה למקבלי קצבה קיימים והעתודה לזכאים קיימים לקצבה, יחושבו על בסיס שני אלה:

א. הקצבאות המעודכנות שחושבו בשלב ב' לעיל;

ב. שיעורי ריבית להיוון עדכניים ליום המאזן (להבדיל משיעורי הריבית להיוון שהונחו בבסיס המאזן הקודם) ובהתאם לאמור בסעיף קטן 1.2.2 ג(2) בסימן ג' ~~בפרק 1 בחלק 2 של שער 5~~.

4) נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי עמיתים שאינם מקבלי קצבה, פנסיונרים, מקבלי קצבה וזכאים קיימים לקצבה בתוספת ההתאמה לכל אחת מהקבוצות האמורות כאמור בפסקה ב() לעיל, יוצגו לפי ערכם בדוח על המצב הכספי החשבונאי של הקרן.

5) העתודה לפנסיונרים, העתודה למקבלי קצבה קיימים והעתודה לזכאים קיימים לקצבה, לפי העניין, תחושבנה בשלב זה לפי ההפרש בין שני אלה:

א. סך נכסי הקרן המשמשים לכיסוי ההתחייבויות כלפי פנסיונרים, מקבלי קצבה קיימים או זכאים קיימים לקצבה, לפי העניין, בהתאם לאמור בפסקה (4) לעיל;

ב. סך התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים, מקבלי קצבה או זכאים קיימים לקצבה, לפי העניין, בהתאם לאמור בפסקאות (2) ו-(3) לעיל.

ד. התאמת העתודות ועדכון הקצבאות לפי המאזן האקטוארי המעודכן

לעניין סעיף קטן זה:

"פנסיונר 2018" - מי שמקבל קצבת נכות או שאירים בגין אירוע מזכה שארע לפני 1 בינואר 2023 או שהחל לקבל קצבת זקנה לפני מועד זה או שאיר של אחד מהם, ובלבד שמקבל הקצבה כאמור אינו זכאי קיים לפנסיה ואינו מקבל קצבה קיים, וכל עוד הוא זכאי לאותה קצבה;

"פנסיונר 2023" - מי שזכאי לקבל פנסיה בהתאם לתקנון הקרן במועד המאזן, ואינו זכאי קיים לפנסיה, אינו מקבל קצבה קיים ואינו פנסיונר 2018;

לאחר חישוב המאזן המעודכן בשלב ג', יותאמו העתודות ויעודכנו הקצבאות באופן הבא:

1) עלתה יתרה חיובית או שלילית בעתודה לפנסיונרים על 1.00% מסך התחייבויות הקרן כלפי מקבלי קצבה כפי שנקבעו במאזן האקטוארי המעודכן, יעודכנו הקצבאות למקבלי קצבה לפי אחד מאלה:

א. לגבי יתרה חיובית בעתודה לפנסיונרים - יעודכנו הקצבאות לפנסיונרים בשיעור המתקבל מחלוקת ההפרש בין היתרה האמורה לבין 1% מסך התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים, ב-101% מסך התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים. לעניין סעיף קטן זה, "סך התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים" - להוציא היתרה החיובית בעתודה לפנסיונרים.

ב. לגבי יתרה שלילית בעתודה לפנסיונרים - יעודכנו הקצבאות לפנסיונרים בשיעור המתקבל מחלוקת סך היתרה האמורה בתוספת 1% מסך התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים, ב-99% מסך התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים. לעניין סעיף קטן זה, "סך התחייבויות הקרן כלפי מקבלי קצבה" - להוציא היתרה השלילית בעתודה לפנסיונרים.

ג. עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, שהתגלה לפי סעיף זה, ייזקף במועד הדיווח הכספי, רבעוני או שנתי לפי העניין. על אף האמור, עדכון הפנסיות בשל עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי, לפי העניין, ייעשה רק מחודש אפריל של השנה העוקבת למועד הדיווח.

ד. החברה המנהלת רשאית לפרוס את עדכון תשלומי הפנסיות לפי סעיף זה למשך תקופה של עד שלוש שנים ממועד המאזן.

ה. פריסת העדכון כאמור בפסקה (ד) תיעשה בשיעורים שווים או באופן מדורג כך שבשנים הראשונות של הפריסה יהא שיעור העדכון גבוה מממוצע העדכון השנתי לפי מספר שנות הפריסה שקבעה החברה המנהלת.

1א) לגבי קרן פנסיה מקיפה - עדכון הקצבאות כאמור בפסקה (1) יעשה בנפרד עבור פנסיונרים 2018 ופנסיונרים 2023 בהתאם לנוסחה 5 בנספח 5.2.1.7.

2) לאחר עדכון הקצבאות כאמור בפסקה (1) תעמוד היתרה השלילית או החיובית בעתודה לפנסיונרים, לפי נסיבות העניין, על 1.00% מסך התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים כאמור.

3) האמור בשלב זה יחול גם לגבי עתודה למקבלי קצבה קיימים, עתודה לזכאים קיימים לקצבה ולקצבאות שמשולמות להם בשינויים המחויבים.

ה. הכנת המאזן האקטוארי לפרסום בדוחות הכספיים

1) נמצא בשלב ד' כי יש לעדכן קצבאות לפנסיונרים, למקבלי קצבה קיימים או לזכאים קיימים לקצבה - יוכן מאזן אקטוארי של הקרן לפרסום בדוחות הכספיים שלה לפי המאזן האקטוארי המעודכן (בהתאם לאמור בשלב ג' לעיל) תוך הכנסת השינויים המתחייבים מביצוע שלב ד' לעיל.

2) נמצא בשלב ד' כי אין צורך בעדכון קצבאות לפנסיונרים, למקבלי קצבה קיימים ולזכאים קיימים לקצבה - יוכן המאזן האקטוארי של הקרן לפרסום בדוחות הכספיים שלה לפי המאזן האקטוארי המעודכן של הקרן.

נספח 5.2.1.7[3]

(מתייחס לנספח 5.2.1.6)

נוסחאות להערכת עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי

נוסחה 1 - נוסחה לחישוב רעיוני של נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן לפנסיונרים

A. $$\widetilde{K}_q^p = \widetilde{y}_q^p \times \left(K_{q-1}^p + \frac{1}{2} \times \Sigma_{t=1}^{n}(T_t - P_t)\right) + K_{q-1}^p + \Sigma_{t=1}^{n}(T_t - P_t)$$

B. $$\widetilde{y}_q^p = {L_{q-1}^{23}}/{L_{q-1}^p} \times y_q^{23} + (1 - {L_{q-1}^{23}}/{L_{q-1}^p}) \times y_q^{18}$$

$\widetilde{K}_q^p$ = סך כל נכסי הקרן הרעיוניים ביום המאזן, המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים, לאחר ניכוי דמי ניהול;

t = חודש בתקופת הדיווח הכספי;

q = תקופת הדיווח הכספי;

n = מספר חודשים בתקופת הדיווח הכספי;

$\widetilde{y}_q^p$ = א. לגבי קרן פנסיה כללית - שיעור התשואה לתקופה q על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים המבוסס על הריבית השנתית להיוון;

ב. לגבי קרן פנסיה מקיפה - שיעור התשואה לתקופה q על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים נכון לתחילת תקופת q שתחושב בהתאם לנוסחה B.1;

y_q^{23} = שיעור התשואה לתקופה q על נכסי הקרן המבוסס על ריבית שנתית אפקטיבית בשיעור של 4.38%;

y_q^{18} = שיעור התשואה לתקופה q על נכסי הקרן המבוסס על ריבית שנתית אפקטיבית בשיעור של 4.26%;

K_{q-1}^p = סך כל נכסי הקרן במועד המאזן הקודם, המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים לאחר ניכוי דמי ניהול;

P_t = סך כל הפנסיות ששילמה הקרן לפנסיונרים בחודש t ובתוספת סך דמי הגמולים הרעיוניים שנזקפו באותו החודש ליתרות הצבורות של מי שמקבל קצבת נכות מהקרן;

T_t = סכומים המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן בגין מבוטחים שהפכו בחודש t להיות פנסיונרים, בגין שאירי מבוטחים שנפטרו באותו החודש ובגין מבוטחים שהחלו להיות זכאים לקבלת פנסיית נכות באותו החודש (להלן: נכה חדש). לצורך הגדרה זו, בחישוב התחייבות הקרן בגין נכה חדש לא תובא בחשבון היתרה הצבורה של אותו הנכה;

L_{q-1}^p = התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים במועד המאזן הקודם;

L_{q-1}^{23} = התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים 2023 במועד המאזן הקודם.

[3] מקור: חוזר פנסיה 2017-3-3 נספח 3

נוסחה 2 - נוסחה לחישוב רעיוני של נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן למקבלי קצבה קיימים או לזכאים קיימים לקצבה

$$\widetilde{K}_q^{\,p} = \widetilde{y}_q^{\,p} \times \left(K_{q_1}^{p} + \frac{1}{2} \times \sum_{t_1}^{n} (T_t - P_t)\right) + K_{q_1}^{p} + \sum_{t_1}^{n} (T_t - P_t)$$

$\widetilde{K}_q^{\,p}$ = סך כל נכסי הקרן הרעיוניים ביום המאזן, המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי מקבלי קצבה קיימים, לאחר ניכוי דמי ניהול, או לכיסוי התחייבות הקרן כלפי זכאים קיימים לקצבה, לפי נסיבות העניין;

t = חודש בתקופת הדיווח הכספי;

q = תקופת הדיווח הכספי;

n = מספר חודשים בתקופת הדיווח הכספי;

$\widetilde{y}_q^{\,p}$ = שיעור התשואה לתקופה q על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי מקבלי קצבה קיימים או זכאים קיימים לקצבה, לפי נסיבות העניין, המבוסס על שיעורי ריבית להיוון לפיהם נערך המאזן הקודם;

$K_{q-1}^{\,p}$ = סך כל נכסי הקרן במועד המאזן הקודם, המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי מקבלי קצבה קיימים לאחר ניכוי דמי ניהול או כלפי זכאים קיימים לקצבה, לפי נסיבות העניין;

P_t = סך כל הקצבאות ששילמה הקרן למקבלי קצבה קיימים או זכאים קיימים לקצבה, לפי נסיבות העניין, בחודש t ובתוספת סך דמי הגמולים הרעיוניים שנזקפו באותו החודש ליתרות הצבורות של מי שמקבל קצבת נכות מהקרן;

T_t = סכומים המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן בגין עמיתים שאינם מקבלי קצבה או שאירים שהפכו בחודש t להיות מקבלי קצבה קיימים. לצורך הגדרה זו, בחישוב התחייבות הקרן בגין נכה חדש לא תובא בחשבון היתרה הצבורה של אותו הנכה;

נוסחה 3 – חישוב עתודה לפנסיונרים לצורך הכנת מאזן אקטוארי רעיוני

A. $\widetilde{Atuda}_q = Atuda_{(q-1)} \times (1 + \widetilde{y}_q^{\,p})$

B. $\widetilde{y}_q^{\,p} = {L_{q_1}^{23}}/{L_{q_1}^{p}} \times y_q^{23} + (1 - {L_{q_1}^{23}}/{L_{q_1}^{p}}) \times y_q^{18}$

q = תקופת הדיווח הכספי;

$\widetilde{Atuda}_q$ = עתודה לפנסיונרים לצורך הכנת מאזן אקטוארי רעיוני לתקופה q;

$Atuda_{(q-1)}$ = עתודה לפנסיונרים כפי שהוצגה במאזן האקטוארי של הקרן שפורסם בדוחות הכספיים לתקופה הקודמת.

$\tilde{y}_q^p$ = א. לגבי קרן פנסיה כללית - שיעור התשואה לתקופה q על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים המבוסס על הריבית השנתית להיוון;

ב. לגבי קרן פנסיה מקיפה - שיעור התשואה לתקופה q על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים נכון לתחילת תקופת q שתחושב בהתאם לנוסחה B.3;

y_q^{23} = שיעור התשואה לתקופה q על נכסי הקרן המבוסס על ריבית שנתית אפקטיבית בשיעור של 4.38%;

y_q^{18} = שיעור התשואה לתקופה q על נכסי הקרן המבוסס על ריבית שנתית אפקטיבית בשיעור של 4.26%;

L_{q-1}^p = התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים במועד המאזן הקודם;

L_{q-1}^{23} = התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים 2023 במועד המאזן הקודם.

נוסחה 4 - חישוב עתודה למקבלי קצבה קיימים ועתודה לזכאים קיימים לקצבה לצורך הכנת מאזן אקטוארי רעיוני

$$A\tilde{t}uda_q = Atuda_{(q-1)} \times (1 + \tilde{y}_q^p)$$

q = תקופת הדיווח הכספי;

$A\tilde{t}uda_q$ = עתודה למקבלי קצבה קיימים או עתודה לזכאים קיימים לקצבה, לפי נסיבות העניין, לצורך הכנת מאזן אקטוארי רעיוני לתקופה q;

$Atuda_{(q-1)}$ = עתודה למקבלי קצבה קיימים או עתודה לזכאים קיימים לפנסיה, לפי נסיבות העניין, כפי שהוצגה במאזן האקטוארי של הקרן שפורסם בדוחות הכספיים לסוף התקופה הקודמת.

$\tilde{y}_q^p$ = שיעור התשואה לתקופה q על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי מקבלי קצבה קיימים או זכאים קיימים לקצבה, לפי נסיבות העניין, המבוסס על שיעורי ריבית להיוון לפיהם נערך המאזן הקודם.

נוסחה 5 - חישוב שיעור עדכון הקצבאות בקרן פנסיה מקיפה עבור פנסיונרים 2023 ופנסיונרים 2018

$$I^{23} = I^P - (0.03\% * (1 - L_q^{23} / L_q^p))$$

$$I^{18} = I^{23} + 0.03\%$$

I^P = שיעור עדכון הקצבאות (באחוזים) עבור הפנסיונרים לפי סימן ד(1) בנספח 5.2.1.6 נכון ליום המאזן;

I^{23} = שיעור עדכון הקצבאות (באחוזים) עבור פנסיונרים 2023 נכון ליום המאזן;

I^{18} = שיעור עדכון הקצבאות (באחוזים) עבור פנסיונרים 2018 נכון ליום המאזן;

L_q^p= התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים נכון ליום המאזן ;

L_q^{23} = התחייבויות הקרן כלפי פנסיונרים 2023 נכון ליום המאזן.

נספח 5.2.1.8 [4] [5] [6]

(מתייחס לסעיפים 1.2.2(ג)(3) ו-1.2.3(א)(5) בסימן ג' בפרק 1 בחלק 2 של שער 5)

שיעורי ריבית להיוון דינמיים

1. יצירת עקום ריביות עכשוויות

לצורך הכנת המאזן החשבונאי והאקטוארי של הקרן, יש ליצור עקום ריביות עכשוויות באמצעות התשואות לפדיון על אג"ח ממשלתיות סחירות צמודות מדד שפורסמו על ידי החברה המצטטת במועד האחרון שלפני יום המאזן.

2. גזירת עקום תשואה של ריביות עתידיות (forward rates)

א. לגבי כל הטווח לפדיון לגביו נוצר עקום ריביות עכשוויות כאמור בסעיף 1, ייגזר עקום תשואה של ריביות עתידיות לפי הנוסחה הבאה:

לגבי שתי תקופות - $(1 + R_{t,2})^2 = (1 + R_{t,1})(1 + f_{t+1,1})$

לגבי מקרה כללי - $(1 + R_{t,n})^n = (1 + R_{t,n-1})^{n-1}(1 + f_{t+n-1,1})$

לעניין זה -

$R_{t,n}$ = שיעור ריבית עכשווי בזמן t, על אג"ח עם n תקופות לפדיון.

$f_{t+n-1,1}$ = שיעור ריבית עתידי (forward rate) גלום לתקופה אחת המתחילה בזמן t+n-1.

ב. לגבי תקופות בטווח הארוך לגביהן לא פורסמו תשואות לפדיון כאמור בסעיף 1, יילקח בחשבון שיעור הריבית העתידי של התקופה האחרונה לה חושב שיעור ריבית עתידי בפסקה (א).

3. דוגמא לקביעת עקום שיעורי ריבית להיוון

שנה	ריבית עתידית (forward rate) הנגזרת מהתשואות לפדיון	ריבית עכשווית (תשואה לפדיון)
1	3.46%	3.46%
2	3.54%	3.50%
3	3.59%	3.53%
4	3.69%	3.57%
5	3.72%	3.60%
6	3.78%	3.63%
7	3.84%	3.66%
8	3.90%	3.69%
9	3.87%	3.71%
10	4.01%	3.74%
11	3.96%	3.76%
12	4.12%	3.79%

[4] מקור: חוזר פנסיה 3-3-2017 נספח 4.

[5] מקור: חוזר פנסיה 3-3-2010 שמחליף את נספח 3 בחוזר 4-3-2006

[6] מקור: חוזר פנסיה 2-3-2010 שמחליף את נספח 3 בחוזר 3-3-2006

שנה	ריבית עתידית (forward rate) הנגזרת מהתשואות לפדיון	ריבית עכשווית (תשואה לפדיון)
13	4.05%	3.81%
14	4.23%	3.84%
15	4.14%	3.86%
16	4.18%	3.88%
17	4.22%	3.90%
18	4.26%	3.92%
19	4.30%	3.94%
20	4.34%	3.96%
21	4.38%	3.98%
22	4.20%	3.99%
23	4.45%	4.01%
24	4.49%	4.03%
25	4.28%	4.04%
26	4.28%	-
27	4.28%	-
..	..	..
80	4.28%	-

4. <u>קרנות ותיקות - דוגמא להיוון תשלומי פנסיה ותשלומי דמי גמולים</u>

שנה	גביית ד"ג	תשלומי פנסיה	שיעור ריבית ה-forward הדינאמית
1	227	458	3.46%
2	225	352	3.54%
3	224	361	3.59%
4	221	371	3.69%
5	216	383	3.72%
6	212	397	3.78%
7	206	411	3.84%
8	199	430	3.90%
9	191	452	3.87%
10	180	480	4.01%
11	170	504	3.96%
12	160	525	4.12%

הערות –

א. יש להוון כל תשלום של דמי גמולים או פנסיה, לתקופת ההיוון ממועד המאזן עד למועד התשלום הצפוי, לפי שיעור הריבית העתידית הדינאמית (forward rate) בכל שנה באותה תקופת היוון.

ב. הדוגמא האמורה מתייחסת רק ל – 12 השנים הראשונות אך יש לחשב את תזרים המזומנים עבור כל השנים הבאות עד למועד התשלום האחרון.

1. קרנות ותיקות - דוגמא של תחזית תזרים מזומנים לצורך הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי באמצעות אג"ח מיועדות

הדוגמה המפורטת להלן חושבה על פי נתוני ריבית נכונים ליום 6.11.2003.

שנה	גירעון תפעולי	הכנסות מריבית במשך השנה					שיעור תשואה חסרת סיכון במשך השנה	שיעור תשואת הקרן הצפויה במשך השנה	הון צבור בסוף השנה			
		על גרעון תפעולי	על אג"ח מירון	על אג"ח ערד	על השקעות אחרות	סה"כ			אג"ח מסוג מירון	אג"ח מסוג ערד	השקעות אחרות	סה"כ
		-				-						6,497
1	-255	-9	344	0	11	346	3.51%	5.55%	6,017	0	325	6,589
2	-146	-6	335	0	23	353	4.08%	5.47%	5,713	0	1,083	6,796
3	-156	-7	318	0	51	362	4.75%	5.46%	5,369	0	1,632	7,001
4	-170	-8	299	0	80	370	4.88%	5.42%	4,984	0	2,218	7,202
5	-187	-7	278	0	87	357	3.92%	5.09%	4,553	0	2,820	7,373
6	-205	-8	254	0	111	356	3.93%	4.97%	4,091	0	3,433	7,524
7	-226	-9	228	0	138	357	4.03%	4.89%	3,615	0	4,040	7,655
8	-252	-11	201	0	170	361	4.21%	4.87%	3,134	0	4,630	7,764
9	-283	-12	175	0	204	366	4.41%	4.90%	2,653	0	5,194	7,847
10	-322	-14	148	0	220	354	4.23%	4.70%	2,205	159	5,515	7,879
11	-357	-16	123	8	234	349	4.24%	4.63%	1,792	569	5,510	7,871
12	-389	-17	100	28	234	344	4.24%	4.60%	1,414	934	5,478	7,826

~~הערות (קרנות ותיקות)~~

~~א. שיעור תשואת הקרן הצפויה במשך שנה מסוימת מחושב על פי היחס בין שני אלה:~~

- ~~סך כל ההכנסות מריבית באותה שנה;~~
- ~~הסכום של ההון הצבור בתחילת השנה, בתוספת הכנסות לקרן ובניכוי תשלומי הקרן המוכפלים בגורם השווה לחלק השנה שנשאר בממוצע מאז גביית ההכנסות לקרן או מאז תשלומי הקרן.~~

~~ב. בדוגמא האמורה, הריבית על הגירעון התפעולי בשנה מסוימת חושבה בהתאם לכללים הבאים:~~

- ~~אין לכסות את הגירעון התפעולי בשנה באמצעות פדיונות מוקדמים של אג"ח מיועדות, כל עוד קיימים נכסים מושקעים אחרים של הקרן;~~
- ~~במידה וקיימות אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' בתחילת השנה ואין צורך בפדיונות מוקדמים של אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' בשנה, נשמר משקל האג"ח המיועדות של 30% מסך הנכסים המושקעים של הקרן, גם לאחר כיסוי הגירעון התפעולי.~~

~~ג. בדוגמא האמורה ולצורך הדגמה בלבד:~~

- ~~גביית הכנסות לקרן וכן תשלומי הקרן מתרחשים בתחילת כל שנה;~~
- ~~מוצגות רק 12 השנים הראשונות שבתחזית תזרים המזומנים.~~

5. נמחק

נספח 5.2.1.9[7] - נמחק

~~(מתייחס לסעיף 1.2.2(ג)(6) וכן מופיע בהערות בסעיף 1.2.3(א),(ב) בסימן ג' בפרק 1 בחלק 2 של שער 5)~~

~~לוח 1 - זכאים קיימים לקצבה~~

שנה קלנדרית	תשלומי קצבה במשך השנה	הכנסות מריבית במשך השנה							הון צבור המשמש לכיסוי התחייבויות לזכאים קיימים לקצבה נכון לסוף השנה				
		על תשלומי קצבה (סכום שלילי)	על אג"ח ערד' שנרכשו עד ליום 31.12.03	על אג"ח ערד' אחרות	על השקעות אחרות	סה"כ	הנחת התשואה על השקעות חופשיות	שיעור תשואת הנכסים הצפויה בכל שנה	אג"ח ערד' שנרכשו עד ליום 31.12.03	אג"ח ערד' אחרות	השקעות אחרות	סה"כ

[7] מקור: חוזר פנסיה 3-3-2017 נספח 1

רח' קפלן 1, ירושלים 91131 ת.ד. 13195 טל' 02-5317111 פקס' 02-6521857

www.mof.gov.il

~~לוח 2 - מקבלי קצבה קיימים/פנסיונרים~~

~~שנה קלנדרית~~	~~תשלומי קצבה במשך השנה~~	~~הכנסות מריבית במשך השנה~~				~~הנחת התשואה על השקעות חופשיות~~	~~שיעור תשואת הנכסים הצפויה בכל שנה~~	~~הון צבור המשמש לכיסוי התחייבויות למקבלי קצבה קיימים/לפנסיונרים נכון לסוף השנה~~		
		~~על תשלומי קצבה (סכום שלילי)~~	~~על אג"ח ערד~~	~~על השקעות אחרות~~	~~סה"כ~~			~~אג"ח ערד~~	~~השקעות אחרות~~	~~סה"כ~~
								~~באחזקת מסה"כ ההון הצבור למקבלי קצבה קיימים/ לפנסיונרים~~	~~במזומנים שקליים~~	

רח' קפלן 1, ירושלים 91131 ת.ד. 13195 טל' 02-5317111 פקס' 02-6521857

www.mof.gov.il

נספח 5.2.1.10[8]

(מתייחס לסעיף ~~פיס~~ 1.2.3(ב)~~(1)(א), 1.2.3(ב)(2)(ב) ו-1.2.3(ב)(3)~~ בסימן ג' בפרק 1 בחלק 2 של שער 5)

הערכת הסיוע הממשלתי הכולל עבור קרן ותיקה שלא מונה לה מנהל מיוחד

הערך הנוכחי של הסיוע הממשלתי העתידי הישיר יחושב כשינוי בגירעון האקטוארי או בעודף האקטוארי של הקרן, בהתאם לנסיבות העניין, הנובע מההפרש בין הערכת הגירעון האקטוארי או העודף האקטוארי כולל תשלומים עתידיים צפויים של סיוע ממשלתי ישיר לבין הערכה כאמור מבלי שיובאו בחשבון תשלומים צפויים של סיוע ממשלתי ישיר עבור השנה העוקבת לשנת המאזן ואילך. ~~כמו כן,~~

הערך הנוכחי של הסבסוד הממשלתי העתידי באמצעות אגרות חוב מיועדות שהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן יחושב כשינוי בגירעון האקטוארי או בעודף האקטוארי של הקרן, בהתאם לנסיבות העניין, הנובע מההפרש בין הערכת הגירעון האקטוארי או העודף האקטוארי לפי שיעורי הריבית הנקובים באגרות החוב המיועדות של הקרן לבין הערכה כאמור לפי הנחת שיעורי התשואה חסרת ~~סיכון~~הסיכון, מבלי שיובאו בחשבון תשלומים עתידיים צפויים של הסיוע הממשלתי הישיר עבור השנה העוקבת לשנת המאזן ואילך. ~~כל הערכה כאמור~~

הערך הנוכחי של הסבסוד הממשלתי העתידי בגין נכסי הקרן המובטחים שהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן יחושב כשינוי בגירעון האקטוארי או בעודף האקטוארי של הקרן, בהתאם לנסיבות העניין, הנובע מההפרש בין הערכת הגירעון האקטוארי או העודף האקטוארי לפי שיעורי תשואת היעד בגין נכסי הקרן המובטחים ליום המאזן, לבין הערכה כאמור לפי הנחת שיעורי התשואה חסרת הסיכון, מבלי שיובאו בחשבון תשלומים עתידיים צפויים של הסיוע הממשלתי הישיר עבור השנה העוקבת לשנת המאזן ואילך.

כל ההערכות כאמור דלעיל ~~י~~יבוצעו באמצעות תחזית תזרים מזומנים ובחישוב כל ערך נוכחי כאמור, יובאו בחשבון פדיונות מוקדמים של אג"ח מיועדות, הצפויים לצורך תשלומי פנסיה עתידיים. להלן יפורט אופן חישוב הערך הנוכחי של הסיוע הממשלתי הצפוי העתידי הכולל:

1. **הגדרות**

א. "הכנסות עתידיות לקרן" - הכנסות צפויות לקרן מהסיוע הממשלתי הישיר ומתשלומי דמי גמולים בניכוי הוצאות ניהול בשל דמי הגמולים.

ב. "תשלומי הקרן" - תשלומי פנסיה, תשלומים חד פעמיים והוצאות ניהול בשל תשלומי הקרן.

2. **הערכת גירעונות אקטואריים**

כל גירעון אקטוארי - במידה ונוצר - יוערך כערך הנוכחי נכון למועד המאזן, של ההפרש בין תשלומי הקרן לבין הכנסות עתידיות לקרן, בתקופות בהן אזל ההון הצבור של הקרן. הערך הנוכחי האמור יחושב לפי הנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון.

3. **הערכת עודפים אקטואריים**

---

[8] ~~מקור: חוזר פנסיה 3-3-2006 נספח 1~~

א. כל עודף אקטוארי - במידה ונוצר - יוערך כצירוף שני אלה:

1) ערך הנכסים לפי המאזן החשבונאי של הקרן, למעט אג"ח מיועדות ונכסי הקרן המובטחים, שהונפקו לקרן עד למועד המאזן. לצורך סעיף זה, ~~אותן אגח~~אג"ח ישוערכו לפי עלות ~~בתוספת הכנסות שנצברו עד ליום המאזן~~ מופחתת ונכסי הקרן המובטחים ישוערכו לפי הוראות סעיף 6.א.2 בסימן ב' לפרק זה ('מדידת נכסים') (להלן: "**סימן ב'**"), ללא רכיב ההתאמה לשווי ההוגן;

2) הערך הנוכחי של תשלומי הכנסות עתידיות לקרן, בניכוי הערך הנוכחי של תשלומי הקרן.

ב. לצורך החישובים הנדרשים לפי סעיפים 6 עד ~~8~~9 להלן, ההכנסות והתשלומים העתידיים האמורים יהוונו ליום המאזן לפי שיעור תשואת הקרן הצפויה בכל שנה החל ממועד המאזן ועד למועד התשלום או קבלת ההכנסה, בהתאם לאמור בפסקאות 4(א)(1) עד (~~5~~4) להלן.

ג. לצורך חישוב העודף האקטוארי - במידה ונוצר - שיוצג במאזן האקטוארי, התשלומים וההכנסות העתידיים האמורים יהוונו ליום המאזן לפי שיעור תשואת הקרן הצפויה בכל שנה החל ממועד המאזן ועד למועד התשלום או קבלת ההכנסה, בהתאם לאמור בפסקה 4(א)(1) להלן.

4. **הנחות לקביעת תשואת הקרן הצפויה בכל שנה**

א. להערכת הגירעון או העודף האקטוארי, יש להשתמש בכל אחת ~~מחמשת~~מארבעת מערכות ההנחות האלה, לפי העניין:

1) שיעור תשואת הקרן הצפויה בשנה עתידית מסוימת, וכן- שיעור התשואה הנובע מהסיוע הממשלתי הישיר הצפוי עבור אותה שנה, אשר יתווסף לשיעור תשואת הקרן הצפויה בשנה העוקבת לאותה השנה[9], יורכבו מכל אלה:

א) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.57%;

ב) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה ושהונפקו לקרן עד למועד המאזן:

(1) שיעור תשואה ריאלית שנתית של 4.86%;

(2) שיעור ריאלי שנתי של 0.71% אשר יתווסף לתשואת הקרן בשנה העוקבת לאותה השנה (הנובע מהסיוע הממשלתי הישיר);

ג) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה ~~שלא הונפקו לקרן עד למועד~~ושהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן:

(1) שיעור תשואה ריאלית שנתית של 4.86%;

[9] בהתאם לכללים שנקבעו בנוהל הסיוע

(2) שיעור ריאלי שנתי של 0.71% אשר יתווסף לתשואת הקרן בשנה העוקבת לאותה השנה (הנובע מהסיוע הממשלתי הישיר) ;

ג1) לגבי נכסי קרן מובטחים הצפויים להימצא בקרן באותה שנה ושהונפקו לקרן עד למועד המאזן :

(3) שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.15% ;

(4) שיעור ריאלי שנתי של 0.57% אשר יתווסף לתשואת הקרן בשנה העוקבת לאותה השנה (הנובע מהסיוע הממשלתי הישיר) ;

ג2) לגבי נכסי קרן מובטחים הצפויים להימצא בקרן באותה שנה ושהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן :

(5) שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.15% ;

(6) שיעור ריאלי שנתי של 0.57% אשר יתווסף לתשואת הקרן בשנה העוקבת לאותה השנה (הנובע מהסיוע הממשלתי הישיר) ;

ד) לגבי כל השקעה אחרת :

(1) שיעור התשואה ייקבע בהתאם להנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון ;

(2) שיעור ריאלי שנתי של 1.57% אשר יתווסף לתשואת הקרן בשנה העוקבת לאותה השנה (הנובע מהסיוע הממשלתי הישיר).

2) שיעור תשואת הקרן הצפויה בשנה עתידית מסוימת, יורכב מכל אלה :

א) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.57% ;

ב) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה ושהונפקו לקרן עד למועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 4.86% ;

ג) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה ~~שלא הונפקו~~ושהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 4.86% ;

ג1) לגבי נכסי קרן מובטחים הצפויים להימצא בקרן באותה שנה ושהונפקו לקרן עד למועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.15% ;

ג2) לגבי נכסי קרן מובטחים הצפויים להימצא בקרן באותה שנה ושהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.15% ;

~~ג~~ד) לגבי כל השקעה אחרת - שיעור התשואה ייקבע בהתאם להנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון.

3) שיעור תשואת הקרן הצפויה בשנה עתידית מסוימת~~,~~ יורכב ~~משלושת~~מכל אלה :

~~א)~~

א1) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.57%;

~~ב~~א) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה ושהונפקו לקרן עד למועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 4.86%;

ב) ~~לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה ושלא~~ נמחק. ~~הונפקו לקרן עד למועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 4.86%;~~

ב1) לגבי נכסי קרן מובטחים הצפויים להימצא בקרן באותה שנה ושהונפקו לקרן עד למועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.15%;

ב2) לגבי נכסי קרן מובטחים הצפויים להימצא בקרן באותה שנה שהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.15%;

ג) לגבי כל השקעה אחרת - שיעור התשואה ייקבע בהתאם להנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון.

4) נמחק. ~~שיעור תשואת הקרן הצפויה בשנה עתידית מסוימת, יורכב משני אלה:~~

~~א) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה ושלא הונפקו לקרן עד למועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 4.86%,~~

~~א) לגבי כל השקעה אחרת - שיעור התשואה ייקבע בהתאם להנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון.~~

5) שיעור תשואת הקרן הצפויה ~~בשנה~~בכל שנה עתידית מסוימת, ~~יורכב משני אלה:~~ ייקבע בהתאם להנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון.

ב. למען הסר ספק, יובהר בזאת, כי ההון הצבור ביום המאזן ~~בגין אג"ח מיועדות~~, אשר יוכנס לתחזית תזרים המזומנים לצורך הערכת הגירעון או העודף הנ"ל, בגין אג"ח מיועדות ישוערך לפי עלות ~~בתוספת הכנסות שנצברו עד ליום המאזן~~. מופחתת ובגין נכסי הקרן המובטחים ישוערך לפי הוראות סעיף 2.א.6 בסימן ב', ללא רכיב ההתאמה לשווי ההוגן.

5. **<u>התאמת ערכם של נכסי הקרן במצב של עודף אקטוארי</u>**

נוצר עודף אקטוארי לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(1) בנספח זה - יופחת מערכם של נכסי הקרן, אשר אינם כוללים הכנסות עתידיות -לקרן, גובה העודף האמור, וזאת רק לצורך הערכת הסיוע הממשלתי הישיר העתידי הצפוי כאמור בסעיף 6 לנספח זה ולצורך הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי באג"ח מיועדות כאמור ~~בסעיפים 7 ו-8 לנספח זה~~. בסעיף 8 לנספח זה ולצורך הערכת הסבסוד בגין נכסי קרן מובטחים כאמור בסעיף 9 לנספח זה. לעניין זה:

א. ערכם של נכסי הקרן ייקבע לפי המאזן החשבונאי של הקרן, למעט אג"ח מיועדות שהונפקו לקרן עד למועד המאזן ~~אשר ישוערכו לפי עלות בתוספת הכנסות שנצברו עד~~

~~ליום המאזן~~שישוערכו לפי עלות מופחתת ולמעט נכסי קרן מובטחים שהונפקו לקרן עד למועד המאזן שישוערכו לפי הוראות סעיף 2.א.6 בסימן ב', ללא רכיב ההתאמה לשווי ההוגן.

ב. הפחתת ערכם של נכסי הקרן כאמור תעשה בהתאם להוראות הדין בדבר השקעת נכסי הקרן באג"ח מיועדות מסוג 'ערד'~~.~~ ובנכסי קרן מובטחים. היינו: במידה וניתן יהיה להשקיע באג"ח מסוג 'ערד' ובנכסי קרן מובטחים בסה"כ בשיעור של 30% מסך נכסי הקרן ביום המאזן ולפני ההפחתה האמורה, השיעור האמור יישמר גם לאחר ביצוע ההפחתה ~~ה~~האמורה.

6. **הערכת הסיוע הממשלתי העתידי הישיר**

הערך הנוכחי של הסיוע הממשלתי העתידי הצפוי הישיר יחושב לפי ההפרש בין שני אלה:

1) ~~איזה~~עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(1) בנספח זה;

2) גירעון אקטוארי המחושב לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(2) בנספח זה.

7. ~~**נמחק. הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי באג"ח מיועדות שהונפקו לקרן עד למועד המאזן**~~

~~א. התאמת ערך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" לשווי הוגן תחושב לפי ההפרש בין שני אלה:~~

~~1) גירעון אקטוארי המחושב לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(2) בנספח זה;~~

~~2) עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(3) בנספח זה.~~

~~ב. התאמת ערך אג"ח מיועדות מסוג "ערד" לשווי הוגן, שהונפקו לקרן עד למועד המאזן, תחושב לפי ההפרש בין שני אלה:~~

~~1) עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(3) בנספח זה;~~

~~2~~1) ~~עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(4) בנספח זה.~~

~~8.~~ב. ~~למען הסר ספק, מובהר בזאת כי בהערכת הסבסוד הממשלתי העתידי הצפוי באג"ח מיועדות כאמור, לא יובאו בחשבון תשלומים עתידיים צפויים באמצעות סיוע ממשלתי ישיר.~~

~~9.~~ 8. **הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי באג"ח מיועדות מסוג 'ערד' שהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן**

הערך הנוכחי של הסבסוד הממשלתי באג"ח מיועדות מסוג "ערד", שהקרן צפויה להשקיע בהם לאחר מועד המאזן, יחושב לפי ההפרש בין שני אלה:

א. עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(4) בנספח זה;

ב. עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(5) בנספח זה.

למען הסר ספק, מובהר בזאת כי בהערכת הסבסוד הממשלתי העתידי הצפוי באג"ח מיועדות כאמור, לא יובאו בחשבון תשלומים עתידיים צפויים באמצעות סיוע ממשלתי ישיר.

9. הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי בגין נכסי קרן מובטחים שהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן

הערך הנוכחי של הסבסוד הממשלתי בגין נכסי קרן מובטחים שהקרן צפויה להשקיע בהם לאחר מועד המאזן, יחושב לפי ההפרש בין שני אלה:

א. עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(3) בנספח זה;

ב. סכום שני אלה:

1) עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(4) בנספח זה.

2) הסבסוד הממשלתי העתידי באמצעות אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' ומסוג 'ערד', ובגין נכסי קרן מובטחים שהונפקו עד למועד המאזן, המחושב בהתאם לאמור בסעיף קטן 1.2.3 (ב)(2) בסימן ג'.

למען הסר ספק, מובהר בזאת כי בהערכת הסבסוד הממשלתי העתידי הצפוי בגין נכבי קרן מובטחים כאמור, לא יובאו בחשבון תשלומים עתידיים צפויים באמצעות סיוע ממשלתי ישיר.

נספח 5.2.1.11[10]

(מתייחס לסעיפים 1.2.3(ג)~~(2)~~(א) ו-~~1.2.3(ג)(3)~~ בסימן ג' בפרק 1 בחלק 2 של שער 5)

הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי באמצעות אג"ח מיועדות ובגין נכסי קרן מובטחים, עבור קרן ותיקה שמונה לה מנהל מיוחד

הערך הנוכחי של הסבסוד הממשלתי העתידי באמצעות אג"ח מיועדות ובגין נכסי קרן מובטחים שהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן יחושב כשינוי בגירעון האקטוארי או בעודף האקטוארי[11] של הקרן, בהתאם לנסיבות העניין, הנובע מההפרש בין הערכת הגירעון או העודף לפי שיעורי הריבית הנקובים באג"ח המיועדות של הקרן ולפי תשואת היעד בגין נכסי הקרן המובטחים לבין הערכה כאמור לפי הנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון. הערכה כאמור תבוצע באמצעות תחזית תזרים מזומנים. להלן יפורט אופן חישוב הערך הנוכחי של הסבסוד הממשלתי העתידי:

1. הגדרות

א. "הכנסות עתידיות לקרן" – הכנסות צפויות לקרן מהסיוע הממשלתי הישיר, מהסיוע הממשלתי בגין אי-העלאת גיל הפרישה ומתשלומי דמי גמולים, בניכוי הוצאות ניהול בשל דמי הגמולים.

ב. "תשלומי הקרן" – תשלומי פנסיה, תשלומים חד פעמיים והוצאות ניהול בשל תשלומי הקרן.

ג. "נספח א' הקודם" – נספח א' לתקנון האחיד כנוסחו ביום 31 בדצמבר 2011.[12]

2. הערכת גירעונות אקטואריים

כל גירעון אקטוארי - במידה ונוצר - יוערך כערך הנוכחי נכון למועד המאזן, של ההפרש בין תשלומי הקרן לבין הכנסות עתידיות לקרן, בתקופות בהן אזל ההון הצבור של הקרן. הערך הנוכחי האמור יחושב לפי הנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון.

3. הערכת עודפים אקטואריים

א. כל עודף אקטוארי - במידה ונוצר - יוערך כצירוף שני אלה:

1) ערך הנכסים לפי המאזן החשבונאי של הקרן, למעט אג"ח מיועדות ונכסי הקרן המובטחים שהונפקו לקרן עד למועד המאזן, סיוע ממשלתי ישיר עתידי, וסיוע ממשלתי עתידי בגין אי-העלאת גיל הפרישה. לצורך סעיף זה, ~~אותן אג~~האג"ח ~~מיועדות~~המיועדות ישוערכו לפי עלות ~~בתוספת הכנסות שנצברו עד ליום המאזן~~מופחתת ונכסי קרן מובטחים ישוערכו לפי הוראות סעיף 2.א.6 בסימן ב', ללא רכיב ההתאמה לשווי ההוגן;

2) הערך הנוכחי של תשלומי הכנסות עתידיות לקרן, בניכוי הערך הנוכחי של תשלומי הקרן.

---

[10] מקור: חוזר פנסיה 4-3-2006 נספח 1

[11] לאחר הקצאת הסיוע הישיר לקרן, ייתכן שייוצר עודף אקטוארי בקרן.

[12] בהתאם לחוזר פנסיה 1-3-2012. תחילה 2011

ב. לצורך החישובים הנדרשים לפי סעיף 6 ו-7 להלן, ההכנסות והתשלומים העתידיים האמורים יהוונו ליום המאזן לפי שיעור תשואת הקרן הצפויה בכל שנה החל ממועד המאזן ועד למועד התשלום או קבלת ההכנסה, בהתאם לאמור בפסקאות משנה 4(א)(1) ~~1~~ עד ~~2~~ 3) להלן.

ג. לצורך חישוב העודף האקטוארי - במידה ונוצר - שיוצג במאזן האקטוארי, התשלומים וההכנסות העתידיים האמורים יהוונו ליום המאזן לפי שיעור תשואת הקרן הצפויה בכל שנה החל ממועד המאזן ועד למועד התשלום או קבלת ההכנסה, בהתאם לאמור בפסקת משנה 4(א)(1) להלן.

4. <u>הנחות לקביעת תשואת הקרן הצפויה בכל שנה</u>

א. להערכת הגירעון או העודף האקטוארי, יש להשתמש בכל אחת ~~משתי~~ משלוש מערכות ההנחות האלה, לפי העניין:

1) שיעור תשואת הקרן הצפויה בשנה עתידית מסוימת, יורכב מכל אלה:

א) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.57%;

ב) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה <u>ושהונפקו לקרן עד למועד המאזן</u> - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 4.86%;

<u>ב1) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה ושהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 4.86%;</u>

<u>ב2) לגבי נכסי קרן מובטחים הצפויים להימצא בקרן באותה שנה ושהונפקו לקרן עד למועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.15%;</u>

<u>ב3) לגבי נכסי קרן מובטחים הצפויים להימצא בקרן באותה שנה ושהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.15%;</u>

~~2~~ <u>ג)</u> לגבי כל השקעה אחרת - שיעור התשואה ייקבע בהתאם להנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון.

<u>1א) שיעור תשואת הקרן הצפויה בשנה עתידית מסוימת, יורכב מכל אלה:</u>

<u>א) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.57%;</u>

<u>ב) לגבי אג"ח מיועדות מסוג 'ערד' הצפויות להימצא בקרן באותה שנה ושהונפקו לקרן עד למועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 4.86%;</u>

<u>ג) לגבי נכסי קרן מובטחים הצפויים להימצא בקרן באותה שנה ושהונפקו לקרן עד למועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.15%;</u>

ד) לגבי נכסי קרן מובטחים הצפויים להימצא בקרן באותה שנה ושהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן - שיעור תשואה ריאלית שנתית של 5.15%;

ה) לגבי כל השקעה אחרת - שיעור התשואה ייקבע בהתאם להנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון.

~~1)~~2) שיעור תשואת הקרן הצפויה בכל שנה עתידית מסוימת ייקבע בהתאם להנחת שיעורי התשואה חסרת סיכון.

ב. למען הסר ספק, מובהר בזאת, כי ההון הצבור ביום המאזן ~~בגין אג"ח מיועדות~~, אשר יוכנס לתחזית תזרים המזומנים לצורך הערכת הגירעון או העודף הנ"ל, בגין אג"ח מיועדות ישוערך לפי עלות ~~בתוספת הכנסות שנצברו עד ליום המאזן~~ מופחתת ובגין נכסי קרן מובטחים ישוערך לפי הוראות סעיף 2.א.6 בסימן ב', ללא רכיב ההתאמה לשווי ההוגן.

5. התאמת ערכם של נכסי הקרן במצב של עודף אקטוארי

נוצר עודף אקטוארי לפי ההנחה המפורטת בפסקת משנה 4(א)(1) בנספח זה - יופחת מערכם של נכסי הקרן, גובה העודף האמור, וזאת רק לצורך הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי באג"ח מיועדות כאמור בסעיף 6 לנספח זה, ובגין נכסי קרן מובטחים כאמור בסעיף 7 לנספח זה. לעניין זה:

א. ערכם של נכסי הקרן ייקבע לפי המאזן החשבונאי של הקרן, למעט אג"ח מיועדות שהונפקו לקרן עד למועד המאזן אשר ישוערכו לפי עלות ~~בתוספת הכנסות שנצברו עד ליום המאזן~~ מופחתת ולמעט נכסי קרן מובטחים שהונפקו לקרן עד למועד המאזן שישוערכו לפי הוראות סעיף 2.א.6 בסימן ב', ללא רכיב ההתאמה לשווי ההוגן.

ב. הפחתת ערכם של נכסי הקרן כאמור תעשה בהתאם להוראות הדין בדבר השקעת נכסי הקרן באג"ח מיועדות מסוג 'ערד', ובנכסי קרן מובטחים. היינו: במידה שניתן יהיה להשקיע באג"ח מסוג 'ערד' ובנכסי קרן מובטחים בסה"כ בשיעור של 30% מסך נכסי הקרן ביום המאזן ולפני ההפחתה האמורה, השיעור האמור יישמר גם לאחר ביצוע ההפחתה האמורה.

6. הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי באג"ח מיועדות מסוג 'ערד' שהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן

הערך הנוכחי של הסבסוד הממשלתי באמצעות אג"ח מיועדות מסוג 'ערד', שהקרן צפויה להשקיע בהם לאחר מועד המאזן, יחושב לפי ההפרש בין שני אלה:

א. ~~איזון~~עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי ~~ההנחה המפורטת~~ההנחות המפורטות בפסקת משנה 4(א)(1) בנספח זה (לאחר ביצוע ההתאמה המוגדרת בסעיף 5 בנספח זה, במידה והקרן נמצאת במצב של עודף אקטוארי);

~~א.~~ב. עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי ההנחות המפורטות בסעיף 4(א)(2) בנספח זה (לאחר ביצוע ההתאמה המוגדרת בסעיף 5 בנספח זה, במידה והקרן נמצאת במצב של עודף אקטוארי).

~~א. הסיכום של שני אלה:~~

~~1) עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי ההנחה המפורטת בסעיף 4(א)(2) בנספח זה.~~

~~הסבסוד הממשלתי העתידי באמצעות אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' ומסוג 'ערד' שהונפקו לקרן עד למועד המאזן, המחושב בהתאם לאמור בסעיף קטן 1.2.3 (ג)(2)(ב) בסימן ג' בפרק 1 בחלק 2 של שער 5.~~

6א) הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי בגין נכסי קרן מובטחים שהקרן צפויה להשקיע בהן לאחר מועד המאזן

הערך הנוכחי של הסבסוד הממשלתי בגין נכסי קרן מובטחים, שהקרן צפויה להשקיע בהם לאחר מועד המאזן, יחושב לפי ההפרש בין שני אלה:

א. עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי ההנחות המפורטות בפסקת משנה 4(א)(2) בנספח זה (לאחר ביצוע ההתאמה המוגדרת בסעיף 5 בנספח זה, במידה והקרן נמצאת במצב של עודף אקטוארי);

ב. סכום שני אלה:

1) עודף אקטוארי או גירעון אקטוארי, לפי נסיבות העניין, המחושב לפי מערכת ההנחות המפורטת בסעיף 4(א)(3) בנספח זה.

2) הסבסוד הממשלתי העתידי באמצעות אג"ח מיועדות מסוג 'מירון' ומסוג 'ערד', ובגין נכסי קרן מובטחים שהונפקו עד למועד המאזן, המחושב בהתאם לאמור בסעיף קטן 1.2.3 (ג)(2) בסימן ג'.

~~(1~~(3

7. ~~נמחק.הוראות מעבר - סיוע ממשלתי עתידי בגין אי-העלאת גיל הפרישה~~

~~כל עוד העיתוי של תשלומי הסיוע הממשלתי העתידי בגין אי-העלאת גיל הפרישה לא נקבע בהוראות על-פי דין, יחולו ההתאמות הבאות לכתוב בסעיף 1 לנספח זה, וזאת לצורך הערכת הסבסוד הממשלתי העתידי באמצעות אג"ח מיועדות בלבד:~~

~~א. בהגדרה של "הכנסות עתידיות לקרן", במקום המילים "הכנסות צפויות לקרן מהסיוע הממשלתי הישיר, מהסיוע הממשלתי בגין אי-העלאת גיל הפרישה ומתשלומי דמי גמולים, בניכוי הוצאות ניהול בשל דמי הגמולים", יבוא "הכנסות צפויות לקרן מהסיוע הממשלתי הישיר ומתשלומי דמי גמולים אשר יחושבו לפי גיל הפרישה שהוצע בחלק ב' לתוספת של הצעת חוק גיל פרישה, בניכוי הוצאות ניהול בשל דמי הגמולים ובניכוי ההפרש שבין דמי הגמולים בניכוי הוצאות ניהול בשל דמי הגמולים, אשר יחושבו לפי גיל הפרישה הקבוע בנספח א' הקודם, לבין דמי הגמולים בניכוי הוצאות ניהול בשל דמי~~

~~הגמולים, אשר יחושבו לפי גיל הפרישה הקבוע בנספח א' לתקנון האחיד, כנוסחו ביום המאזן".[13]~~

~~בהגדרה של "תשלומי הקרן", אחרי המילים "תשלומי פנסיה, תשלומים חד פעמיים והוצאות ניהול בשל תשלומי הקרן" יבוא "אשר יחושבו לפי גיל הפרישה שהוצע בחלק ב' לתוספת של הצעת חוק גיל פרישה, ובתוספת ההפרש שבין תשלומים כאמור, אשר יחושבו לפי גיל הפרישה הקבוע בנספח א' לתקנון האחיד, כנוסחו ביום המאזן, לבין אותם תשלומים, אשר יחושבו לפי גיל הפרישה הקבוע בנספח א' הקודם[14]".~~

~~[13] מקור: חוזר פנסיה 1-3-2012 סעיף 2.ב.1. תחילה: שנת 2011~~
~~[14] מקור: חוזר פנסיה 1-3-2012 סעיף 2.ב.2. תחילה: שנת 2011~~